

Klaksvíksnæmingarnir noyddir at flyta

HELENA DEBES
HOJGAARD

Í seinastu viku var so at siga eingin av teimum hálvt-hundrað klaksvíkingunum, sum ganga í miðnámskúlanum á Kambsdali, í skúla, eftir at áhaldandi arbeiðs-støðgurin var lýstur. Næmingarnir noktaðu at gjalda tær 100 kr., sum hvør túrin við smábátunum millum Klaksvík og Leirvík kostar, nú verkfall er.

Men hósdagin í seinastu viku ringdi leiðslan á skúlanum í Kambsdali til hvønn einstakan næming og segði frá, at um hann ella hon ikki kom í skúla beinanvegin, so var teirra frávera niður-skrivað. Hevur ein næmingur ov høgt fráverutíðatal, verður hann koyrdur úr skúlanum. Samstundis heitti

leiðslan á næmingarnar um at flyta antin til Eystur- ella Streymoy, soleiðis at kostnaðarmikla siglingini um Leirvíksfjörð gjordist ó-nøgd.

Um vikuskiftið eru so teir flestu næmingarnir fluttir av Bordoynni, og mánamorgunin vóru allir klaksvíkingarnir aftur í skúlanum á Kambsdali.

Flestu næmingarnir búa hjá familju og kenn-ingum í byggunum tett við Kambsdal, men einstakir eru fluttir heilt til Havnar. Nakrir næmingar eru eisini fluttir inn á næmingaheim-ið, ið hoyrir Handils- og Studentaskúlan á Kambsdali.

Næmingarnir úr Nordoyggjum vilja ikki gjalda 100 krónur um dagin fyri flutning

Lívfrøðislestur á Náttúruvísindadeildini

Í summar verða lívfrøðislesandi tikin upp á Náttúruvísindadeildina á Fróðskaparsetrinum. Útbúgvingin er ein universitetsútbúgving á sama stigi sum í grannalondum okkara, men møguleiki er fyri at gera serligt burtúr føroysku náttúruni.

Upptøka til Náttúruvísindadeildina er skipað soleiðis, at lívfrøðislesandi byrja í ólíka árstali, meðan aðrar (td. verkfrøði) útbúgvingar byrja í líka árstali

Undirvísingin

Útbúgvingin fevnir sjálvandi mest um lívfrøðiligar lærugreinar. Undirvísingin fer fram við fyrilestrum, men starvsstovuvenjingar eru eisini týðandi partur. Føroyska náttúran er eitt slag av "feltlaboratorium", og í summum lærugreinum fer partur av undirvísingin fram við feltskeiðum, har tilfar verður savnað inn til viðari kanningar.

Umskipti

Fyri tey flestu er fakliga umskiftið stórt, tá farið verður undir útbúgving á einum universiteti sum t.d. Fróðskaparsetrinum, tí undirvísingarstøðið og krøvini á einum universiteti eru munandi hægri enn á miðnámskúlanum. Fleiri av lærubókunum eru á enskum máli, og tað má ein eisini venja seg við. Men eftir fyrstu lestrarhálvu er lestrararbeiðið vanliga komið í eina fastari legu, og lesturinn fellir tí lættari.

Ofta fáa tey, sum velja at fara undir hægri útbúgving uttanlands, í fyrstuni trupult við at fóta sær í nýggjum og heilt óðrvisi sosialum umhvørvi. Frá at hava bú-leiðast í Føroyum kanst tú fola teg rættliga einmallan í stórbynum. Lestrarumhvørvið er heilt óðrvisi enn tað, tú hevur verið í frammanundan, har einir 20 næmingar vóru í flokkinum.

Munur er á

A útlandsku universitetunum situr tú í eini stórarí fyrilestrarhøll (auditorium), í summum forum saman við 100-200 øðrum lesandi. Lærarin stendur og greiðir frá onkum heilt har frammi við talvna. Hann leggur neyvan merki til, um tú ert til staðar ella ikki, og tú hevur onki samband við teir flestu av hinum næmingunum, sum eru í høllini.

Á universitetinum í Føroyum, Fróðskaparsetrinum, líkjast sosialu umstøðurnar meiri teimum frá miðnáms-

skúlanum. Studentatalið á einum liði er á leið sum í flokkunum á miðnámskúlanum. Hetta ger, at gott samskipti er millum lærarar og studentar. Hvør einstakur studentur kann seta sínar spurningar og fáa svar. Hetta er hinvegin ógjørligt á teimum stórru universitetunum — tað eru heilt einfalt ikki stundir til tess.

Møguleikar á Náttúruvísindadeildini

Á Náttúruvísindadeildini eru universitetsútbúgvingar innan náttúruvísindi, teldufrøði og verkfrøði (3 og 3 1/2 ára BS-útbúgvingar, Bachelor of Science). Útbúgvingarstøðið er fult á hægð við tilsvandandi útbúgvingar í útlandum. Útbúgvingarnar eru skipaðar sum 2 ára stöðisútbúgvingar við 1 ella 1 1/2 ára yvirbygningi til BS-útbúgving. Lívfrøðiligar útbúgvingar byrja í ólíka árstali, hinar í líka árstali.

Lívfrøðislestur á Náttúruvísindadeildini

Í september 1999 byrjar eitt nýtt lið av lívfrøðislesandi á Náttúruvísindadeildini. Upptøkutreytirnar eru stöðfrøðiligt studentspróg ella tilsvandandi við í minsta lagi B-stigi í hesum trimum lærugreinunum: evnafrøði, stöðfrøði og alisfrøði. Umsóknir frá fólki við øðrum fortreytum kunnu verða viðgjørdar serstakt.

Í undirvísingin verða granskingsúrslit viðvíkjandi føroyska djóra- og plantulívunum tikin við, og granskingsarbeiðið hjá lærarunum er soleiðis við til at útvega sær vitan um føroysku náttúruna. Tað medvirkar eisini til, at studentarnir hava áhuga fyri at virka í Føroyum eftir lokna útbúgving.

Viðari útbúgvingarmøguleikar

Bæði eftir lokna stöðis-

útbúgving og eftir BS-útbúgving ber til at taka framhaldandi útbúgving í útlandum.

Ein BS-útbúgving er ein liðug útbúgving og eitt væl-definerað útbúgvingarstig í flestu londum. Við slíkari útbúgving ber til at søkja inn á universitet í ymskum londum til framhaldandi hægri útbúgving. Tað ger hvør einstakur eftir at hava lokið BS-útbúgvingina, men Náttúruvísindadeildin gevur fegin góð ráð í slíkum førum.

Men tað ber eisini til at halda fram í útlandum eftir lokna stöðisútbúgving; t.d. um ein ætlar sær at taka eina BS-útbúgving ella hægri útbúgving, sum ikki er í boði á Fróðskaparsetrinum. Tvey ára stöðisútbúgvingin í lívfrøði á Náttúruvísindadeildini er góðtíkin av Keypmannahavnar Universiteti sum teirra fyrsti partur. Tað er í løtuni eingin beinleiðis avtala við onnur universitet, har sjálvskrivað

góðskrivning er fyri stöðis-útbúgvingina í lívfrøði. Men til ber at søkja um góðskrivning í hvørjum einstøkum føri, og hevur tað verið gjørt við góðum úrsliti.

Umsóknarfreist

Umsóknarfreist til lívfrøðislesturin á Náttúruvísindadeildini er 1. juli 1999. Bøð um upptøku verða givin í seinasta lagi 15. juli 1999. Nærri verður lýst í blóðunum.

Meir at vita

Tey, ið vilja vita meira um útbúgvingina og tær einstøku lærugreinirnar, kunna venda sær til Náttúruvísindadeildina, Nóatún 3, Tórshavn tel. 315306, har umsóknarbløðini eru at fáa. Tað ber eisini til at kunna seg á heimasíðuni hjá Náttúruvísindadeildini. Addressan er <http://www.sleipnir.fo/setur/nvd>

Nýgg veggjamáling fyri ovurvíðkvæm

Profa er nú komið við nýggjari veggjamáling uttan upploysingarevni. Hendan máling er serstakliga góð fyri fólk við ovurvíðkvæmi

Nýggja málingin frá Profa er heilt uttan upploysingarevni, og tiskil er hon góðkend av danska Atsma og Allergifelagnum. Eisini hevur henda málingin nýtt á Almennum stovnum, skúlum, heilsustovnum og øðrum.

Eins góð og onnur

Hóast nýggja málingin ikki inniheldur vandamikil upploysingarevni, hevur hon sama góðskustig sum onnur máling. Hetta er bæði galdandi viðvíkjandi haldbæri og limtøguleikum.

Henda nýggja málingin varð innförd í Svøríki í fjør,

og hevur hon síðani verið sera væl umtókt. Málingin hevur fingið góðkenning frá ES sum umhvørvisvinnarlig-máling. Hon hevur nevniliga fingið umhvørvisgóðkenningina „EU's miljø-blomst“

